

0622
LEZERSBRIEF

B

GEVANGENISSEN

Knack 28 jan. n° 5

Tegen de radicalisering

'Cultuur is geen luxe'

Willen we vermijden dat de gevangenis een broeihaard van jihadisme wordt, dan moeten we de gedetineerden in de eerste plaats wat meer omhanden geven. Liever sport en spel dan strijd. **DOOR ELS VAN STEENBERGHE**

De terroristen die begin januari in Parijs een bloedbad aanrichtten op de redactie van *Charlie Hebdo* en in een Joodse supermarkt, waren volgens de eerste onderzoeksresultaten geradicaliseerd in de gevangenis. Ook in België vinden veel Syriëgangers en andere jihadisten hun ware roeping tijdens een verblijf in de nor. 'Als samenleving hebben we de plicht ons af te vragen waarom mensen terroristen worden', zegt Veer Dusauchoit van vzw De Rode Antraciet, 'en

dragen we de verantwoordelijkheid om daar iets aan te doen.' De vzw biedt in samenwerking met de Vlaamse Gemeenschap culturele en sportieve activiteiten aan in de gevangenissen van Vlaanderen en Brussel. Op die manier wil ze de afstand tussen het leven in de nor en de buitenwereld kleiner maken, met het oog op de zelfontplooiing van de gevangenen en hun latere re-integratie in de samenleving. **Kan De Rode Antraciet mee helpen de radicalisering van**

jongeren in de gevangenis tegen te gaan?

VEER DUSAUCHOIT: Onze missie is de kloof te dichten tussen het leven binnen en buiten de gevangenis. We organiseren literatuur- en filmavonden, dans- en theaterprojecten, culinaire workshops, maar ook sportactiviteiten en cursussen zoals 'vaderschap in de gevangenis'. De gedetineerde leert zijn emoties uiten, verantwoordelijkheid opnemen en nadenken over het leven. Zo ontwikkelt hij vaardigheden en verandert zijn zelf- én maatschappijbeeld.

Dat klinkt goed, maar jongeren die radicaliseren gaan toch niet spontaan een cursus literatuur volgen?

DUSAUCHOIT: In tegenstelling tot Nederland, waar gevangenen een vol dagschema afwerken, zijn onze gedetineerden niet verplicht om deel te nemen aan activiteiten. Sommigen zitten 23 uur per dag in hun cel, en dat is géén luxueuze hotelkamer. Jongens die de hele dag niets omhanden hebben en dan een goeroe ontmoeten die een luisterend oor voor hen heeft, zijn inderdaad erg kwetsbaar voor beïnvloeding. Wanneer je mensen de mogelijkheid ontnaemt om andersdenken te ontmoeten aan wie ze zich kunnen spiegelen, ontnem je hen ook de kans een alternatief te vinden voor hun (extreme) visie. **U kunt hen een alternatief aanreiken.**

DUSAUCHOIT: Inderdaad. Het grote struikelblok is dat in onze samenleving het idee leeft dat sport en cultuur een luxe zijn voor gedetineerden. Dat is verkeerd. Hun straf is de vrijheidsberoving, wat niet wil zeggen dat ze niet het recht hebben hun tijd zinvol te besteden. Die sportieve en culturele activi-

teiten zijn noodzakelijk om mensen anders te laten nadenken over het leven en om hun re-integratie in de samenleving te optimaliseren. Zolang het maatschappelijk draagvlak voor die visie klein is, blijft onze daadkracht beperkt.

Werkt u samen met culturele of sportieve verenigingen?

DUSAUCHOIT: Onze vzw telt een twintigtal medewerkers. Zij proberen de meer dan zeventuizend gedetineerden in de twintig Vlaamse en Brusselse gevangenissen een aanbod te geven. We zetten ook steeds meer in op samenwerking. Met musea, zoals met Museum M voor de expo *Ravage* onlangs, maar ook met individuele

Veer Dusauchoit:
'Je moet gevangenen anders laten nadenken over het leven.'

kunstenaars en andere culturele of sportieve partners. Met het kabinet van Vlaams minister van Cultuur Sven Gatz (Open VLD) hadden we onlangs een gesprek over de organisatie van het gevangenisleven en de verbindende aanwezigheid van cultuur en sport daarin. Het probleem van de radicalisering kan in dat verband misschien tot een mentaliteitswijziging leiden. Wij overleggen met het kabinet om samen een structureel en positief antwoord te bieden. **□**

www.derodeantraciet.be